

Förslag avseende Stockholms Kulturfestival

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Förslag avseende Stockholms Kulturfestival 2006 tillstyrks i enlighet med
vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen uppmanade den 6 april 2005 kulturnämnden att i samverkan med stadsmuseinämnden, Stockholms Stadsteater AB och Stockholm Visitors Board AB genomföra en mindre sommar- och kulturfestival 2005 som ett pilotprojekt samt återkomma med förslag rörande 2006 med beaktande av de synpunkter som redovisades i beslutet.

Kulturnämnden beslutade den 20 september 2005 att tillstyrka förslag avseende Stockholms Kulturfestival.

Remisser

Förslag avseende Stockholms Kulturfestival har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att kulturnämnden uppfyllt uppdraget att till kommunstyrelsen lämna ett förslag till hur en kulturfestival 2006 kan organiseras. Kontoret påpekar också att i stadens budget 2006 avsätts 18 mnkr för ökade kostnader för kulturfestival, Östersjöfestival samt nationaldagsfirande.

Mina synpunkter

I september 2005 genomfördes en första kulturfestival med namnet "Stockholms Kulturfestival/Under Konstruktion". Festivalen förlades till Sergels Torgs-området och lockade ca 45 000 aktiva besökare. Det får bedömas som ett mycket lyckat resultat utifrån den begränsade budget och den tid som projektet haft på sig.

Det finns en stor efterfrågan bland både stockholmare och tillresta för en renodlad kulturfestival. En festival med hög konstnärlig kvalitet lyfter Stockholm som kulturstad i ett internationellt perspektiv och bidrar till att staden är en kulturstad av världsklass. En omfattande kulturfestival skapar förbättrade förutsättningar för näringslivet och ger ökade samhällsintäkter för bl.a. turism-, transport- och affärsnäringarna. Från och med 2006 ska Stockholms Kulturfestival genomföras som ett årligen återkommande evenemang med siktet inställt på att konkurrera med andra internationella festivaler.

Kulturnämnden föreslår en 10-dagarsfestival med huvuddelen av scener förlagda till innerstaden. Nämnden föreslår att program och scener även genomförs i ytterstaden. Jag delar i princip den uppfattningen, men Stockholms Kulturfestival ska omfatta hela staden och några större programpunkter eller scener ska arrangeras med god geografisk

spridning i ytterstadsstadsdelarna. Kulturnämnden har ansvaret för att genomföra Stockholms Kulturfestival och måste därför ha helhetsperspektivet för att skapa ett sammanhängande program. Viktigt är att Kulturfestivalen tar avstamp i den mångfald som är stadens styrka.

Arbetet som redan påbörjats att söka sponsorer i näringslivet och hitta former för samverkan med de statliga institutionerna är mycket positivt och ska utvecklas än mer. Förutom de egna kulturinstitutionerna som Stadsteatern, Stadsmuseet, Kulturhuset och Liljevalchs kan med fördel samarbeten med nationalscenerna, Dramaten, Operan och med fria aktörer som Re:Orient, Selam och Jazz festivalen utvecklas.

Det är av stor vikt att staden i övrigt samverkar kring de delar där respektive nämnder och bolag berörs. Interna debiteringar bör undvikas så långt det är möjligt och marknadsföringsmöjligheter bör utnyttjas på bästa vis.

I förslaget avseende Stockholms Kulturfestival bedöms kostnaderna uppgå till 13 mnkr vilket ryms inom den budgetpost om 18 mnkr för kulturfestival, Östersjöfestival och nationaldagsfirande som avsatts i stadens budget 2006.

Jag förslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Förslag avseende Stockholms Kulturfestival 2006 tillstyrks i enlighet med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 17 februari 2006

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) enligt följande.

I stadens budget för år 2006 har majoriteten avsatt 18 mnkr till det tre aktiviteterna kulturfestival, östersjöfestival och nationaldagsfirande. Av dessa föreslås 13 mnkr att gå till Kulturfestivalen i augusti månad.

Vi har upprepade gånger framhållit vikten av att Sveriges nationaldag blir ordentligt uppmärksammas. Detta är viktigt inte minst med hänsyn till alla de nya svenskar som bor i Stockholm. Vi har en historia och ett land att vara stolta över, och som stockholmarna vill fira under rimliga former. Därför finner vi det beklagligt att majoriteten fördelar de ekonomiska medlen på ett så skevt sätt och sätter nationaldagsfirandet på undantag.

Nuvarande majoritet har också haft närmare fyra år på sig att upprätta en långsiktig överenskommelse med Nationaldagsstiftelsen om hur nationaldagen bör firas i Stockholm. Att de fortfarande inte har lyckats med detta är oacceptabelt.

ÄRENDET

Kommunstyrelsen uppmanade den 6 april 2005 kulturnämnden att i samverkan med stadsmuseinämnden, Stockholms Stadsteater AB och Stockholm Visitors Board AB genomföra en mindre sommar- och kulturfestival 2005 som ett pilotprojekt samt återkomma med förslag rörande 2006 med beaktande av de synpunkter som redovisades i beslutet.

Kulturnämnden beslutade den 20 september 2005 enligt följande.

1. Att tillstyrka föreliggande förslag avseende Stockholms Kulturfestival 2006 och överlämna det till kommunstyrelsen för ställningstagande.
2. Att därutöver anföra följande.

Årets kulturfestival som genomfördes med kort planeringstid och som ett första pilot-evenemang innehöll ett spännande och omfattande program som nådde en stor publik.

Stockholm saknar en kulturfestival där det fria kulturlivet, kulturinstitutionerna och all annan kultur får tillfälle att visa upp sig och nå en ny publik. En högkvalitativ festival markerar Stockholm som ledande kulturstad och genererar betydande intäkter i staden.

Vi vill dock markera att en årligen återkommande kulturfestival i det större formatet fr.o.m. 2006 måste betraktas som en gemensam angelägenhet för hela staden och finansieras med centrala medel.

Reservation anfördes av *Elisabeth Fleetwood* (m), *Åsa Ekelund* (m), *Inga-Märta Fröman* (kd) och *Per Höjeberg* (fp) till förmån för eget yrkande, *bilaga*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 14 september 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Varför en kulturfestival?

Syftet med kulturfestivalen är att långsiktigt förstärka Stockholms roll som ledande kultur- och besöksstad och sätta fokus på det attraktiva kulturliv staden kan erbjuda. Genom att förlägga festivalen till sensommarperioden fungerar den som en säsongöppning som skapar uppmärksamhet och nyfikenhet hos besökarna. Ett brett samarbete mellan de institutioner och kulturverksamheter som finns i staden är därför av grundläggande betydelse.

Den primära målgruppen är stockholmare i alla åldrar, men en festival av detta slag har också stor attraktionskraft på såväl inhemska som utländska besökare.

En rad positiva effekter för handeln och besöksnäringen har för liknande festivaler och större evenemang kunnat uppmätas, exempelvis vid undersökningar av publik, ekonomiska effekter m.m. av Stockholms 750-årsjubileum, Stockholm Jazz Festival och Vattenfestivalen, bl a framtagna av Turismens Utredningsinstitut, på uppdrag av Stockholm Visitors Board.

Intresset från såväl näringsliv som kulturliv har också varit påfallande positivt i de kontakter som hittills tagits. Viktigt i detta sammanhang är att det finns en långsiktighet i planeringen. Intresset för samarbetspartners inom såväl näringsliv som kulturliv är betydligt svalare för enstaka evenemang.

En förutsättning för ett lyckat evenemang är också att stadens olika förvaltningar, givetvis inklusive stadsdelsförvaltningarna, och bolag involveras och deltar i arbetet och att därmed en rad praktiska frågor där andra förvaltningar och bolag är ansvariga kan lösas i samverkan.

Stockholms Kulturfestival/Under Konstruktion, september 2005

Kommunstyrelsen uppdrog den 6 april 2005 åt Kulturnämnden att i samverkan med stadsmuseinämnden, Stockholms Stadsteater AB och Stockholm Visitors Board AB genomföra en första

sommar- och kulturfestival 2005, som ett pilotevenemang inför kommande års festivaler. Fr o m maj månad har en mindre projektgrupp arbetat intensivt med förberedelserna och planeringen av detta evenemang, som förlades till Sergels Torgsområdet, 2 – 4 september.

Med folklig bredd och en mångfald av kvalitetskultur var avsikten att skapa en plattform för ett nytt gemensamt evenemang för alla stockholmare. Kultur, Stockholmliana och Folkfest har varit ledord i detta arbete. Stadens kultur- och näringsliv är våra samarbetspartners.

Enligt alla bedömare så blev de tre festivaldagarna en publiksuccé, totalt lockade evenemang- et c:a 45 000 aktiva besökare exklusive besökarna till Världens längsta bokbord, som uppskattas till ungefär lika många, och ett långt större antal av förbipasserande stockholmare som noterade festivalen. Många i publiken frågade också efter engelska program och visade sig då ofta tillhöra den stora internationella kardiologkongressen som ägde rum parallellt i Stockholm. Dessa besökare uppskattade mycket att det samtidigt pågick en kulturfestival i staden, med ett stort kvalitativt och lättillgängligt utbud.

För utveckla attraktionskraften hos Stockholm som konferensstad, kan också den här typen av evenemang spela en betydande roll.

Det totala publikantalet över de tre dagarna får betraktas som mycket lyckat, inte minst utifrån de begränsade resurser, i form av tid och budget, som projektet har haft till sitt förfogande. Många med erfarenhet från tidigare evenemang i staden var t o m tveksamma till om det gick att skapa ett bra evenemang på så kort tid och dessutom göra det bekant för stockholmarna.

Såväl från publiken direkt, som i media noterades dock en stor uppskattning för stockholmarnas nya kulturfestival. Det var också tydligt att besökarna saknat ett samlande kulturevenemang av det här slaget, alltsedan 90-talets välbesökta Vattenfestivaler och succén med Stockholms 750-årsjubileum 2002. Många var de som uppskattade den stora mångfalden och kvaliteten i utbudet och det annorlunda sätt som festivalområdet var gestaltat. Vidare berömdes den gemytliga och avspända atmosfär som präglade evenemanget, såväl dag- som kvällstid. Det faktum att programinnehållet stod i centrum upplevdes också som mycket positivt. Inte en enda incident med polisingripande rapporterades under de tre dagarna.

Detta är extra anmärkningsvärt då evenemanget ägde rum på det annars så kriminellt belastade Sergels Torg. Den stora variationen i programmets 70 olika punkter, bidrog också till att publiken i sann mening upplevdes som blandad med avseende på ålder och intresseriktningar. Genom det tematiska upplägget av de tre dagarna skapades också en stor variation av olika publikgrupper.

Planering inför Stockholms Kulturfestival, augusti 2006

Kulturförvaltningen avser inför nästa år, i enlighet med riktlinjerna i Kommunstyrelsens beslut i april 2005, att genomföra nästa festival preliminärt i perioden 11 – 19 augusti 2006. Detta innebär i första hand en sammankoppling mellan kulturförvaltningens två arrangemang; Ung 08 och Kulturfestivalen. De två delarna ska fortsatt ha var sin distinkt egna profil, men förutom praktiskt/ekonomiska synergier så skapar vi generellt en evenemangsperiod om cirka 10 dagar där generations- och kulturgränser överskrids och berikar upplevelsen av vår stad. Andra viktiga skäl till den föreslagna perioden är att i mitten av augusti så har de flesta stockholmarna kommit hem från semestrar, men många har fortfarande inte börjat arbeta eller startat skolarbetet.

Vidare har den internationella turismen normalt sett sin höjdpunkt i augusti, men det finns fortfarande hotellkapacitet att ta emot fler svenska och utländska besökare till Stockholm.

Med en samlad stark marknadsföring även nationellt och internationellt, skulle givetvis detta på sikt starkt gynna de olika besöksnäringarna och förstärka Stockholms profil som en stark kultur- och evenemangsstad.

Programplaner för 2006

Plats- och programmässigt kommer nästa års upplaga ha ett annat upplägg än årets "miniversion". Vi önskar sprida ut festivalen mer över olika delar av Stockholm, givetvis fortfarande med ett hjärta genom ett festivalområde någonstans i de klassiskt vackra delarna av centrum, t ex Gustav Adolfs torg, Skeppsbron, Gamla Stan, o s v, men länkade till specifika verksamheter och "scener" i helt andra delar av staden. T ex ett konststråk från Raoul Wallenbergs Torg längs

Strandvägen ut mot Djurgården och Liljevalchs konsthall och Magasin 3. Diskussioner förs med aktörer inom världsmusikområdet för en musikscen eventuellt placerad i Rinkeby eller annan plats utanför innerstaden. Olika aktörer på Södermalm (t ex Södra Teatern, Stadsmuseet, Hammarby IF/Midnattsloppet) har redan börjat diskutera samarbetsformer för en speciell kulturfestival i sin stadsdel. Över huvud taget är ett intensifierat samarbete med de olika stadsdelsnämnderna och festivalen mycket viktigt.

Redan under årets förberedelser har ett 50-tal kontakter tagits med kultur- och näringsliv inför framtida kulturfestivaler, responsen har varit mycket positiv, och vi talar för närvarande om samarbeten med bl a följande partners: Stockholms Stadsteater, Kulturhuset, Stadsmuseet, Liljevalchs Konsthall, Dansens Hus, Folkoperan, Södra Teatern, Dramaten, Operan, Nationalmuseum, Moderna Museet, Magasin 3, EMA Telstar, City i Samverkan, Svenska Institutet, Kulturrådet, Mångfaldsåret och Re:Orient.

Ett samarbete planeras med stadens olika museer, statliga som kommunala och privata, t ex med förlängt öppet hållande och en specialproducerad programverksamhet. En av våra förebilder i detta sammanhang är det stora samarrangemang som ett tiotal större städer i Europa, bl a Paris, Rom, Helsingfors och Budapest genomför varje år, Nuits Blanches, som blivit en stor framgång under flera år, med en växande publik.

En gatuteaterscen av internationellt snitt planeras. Detta är en scenkonstform som är i starkt växande runt om i världen. I Sverige har vi ännu inte haft någon mer omfattande presentation av gatukonsten. Vi hoppas kunna bjuda in ensembler och artister från hela världen, men också spegla den spirande svenska gatu- och nycirkusen, som gör sig alltmer synlig, nu när de första eleverna från olika nycirkusskolor börjar komma ut på arbetsmarknaden.

Varje år vill vi hylla och uppmärksamma en kulturstockholmare inom något konstområde, någon som under lång tid har betytt mycket för en bild av Stockholm vi har. I år var det Monica Zetterlund.

Vi vill också till den internationella delen av kulturfestivalen bjuda in ett 10-tal större utländska artister, grupper, produktioner inom teater, dans och musik. Diskussioner förs redan med en av världens ledande teaterregissörer den legendariske Peter Brook, den kanadensiske regissören och skådespelaren Robert Lepage samt den amerikanske regissören Robert Wilson. Vidare talar vi med den kvinnliga amerikanska rockikonen Patti Smith om ett större samarbete. Vi har också kontakt med flera av de just nu mest spännande grupperna inom nycirkus i världen. Här utgör samarbetet med andra kulturfestivaler i Europa och Norden en väsentlig möjlighet, t ex Helsingfors Festspel, Århus Festuge, Edinburgh Festival och Köpenhamns Sommarfestival samt svenska Göteborgs Internationella Teater & Dansfestival och Malmöfestivalen.

Ett annat viktigt redskap är det medlemskap som Kulturförvaltningen har i det stora nätverk av festivaler och teatrar över hela Europa, Informal European Theatre Meeting, som samlar drygt 500 av Europas viktigaste aktörer på kultur- och scenkonstområdet.

Diskussioner förs också med bl a Selam, de regionala mångkulturkonsultenterna, Re:Orient och Mångkulturåret 2006 om att skapa spännande scener för såväl lokal som internationell världskultur, med musik, dans, konst.

Festivalområden

Generellt vill vi etableringsmässigt undvika några större ingrepp i trafikmiljö och dylikt. Mat och dryck spelar en viktig roll i en folklig festival, men på samma sätt som i år vill vi inte lägga några egna resurser på att etablera tillfälliga öl- och restaurangtält och liknande, men däremot skapa ett gott och dynamiskt samarbete med befintliga restauratörer i anslutning till olika festivalområden.

Vi vill skapa en festival som har ett välkomnande och estetiskt tilltalande uttryck, framarbetat i samarbete med designers och scenografer. Detta uttryck ska förhålla sig till och harmoniera med de platser, byggnader och miljöer som festivalen dyker upp på i Stockholm.

Evenemangs- och näringsliv – internationellt perspektiv

Stockholm sjuder av ett mycket aktivt kulturliv, men staden saknar idag en gemensam årlig manifestation och arena på hög internationell nivå för att lokalt och internationellt tydliggöra och marknadsföra vilken dynamisk kultur- och evenemangsstad Stockholm är. En bild av vår huvud-

stad som visar på såväl tradition som nytänkande och kreativ mångfald skapar på sikt såväl gemenskap, attraktionskraft och tillväxt.

En högklassig kulturfestival i Stockholm förstärker ytterligare varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia, i vilket just kulturen är en av de tre ledorden.

Många internationella och svenska undersökningar har visat på evenemangens och kulturens potential för ökade samhällsintäkter för bl a turism-, transport- och affärsnäringarna. Evenemangsindustrin i sig är i starkt växande idag och har allt större betydelse för städernas och regioners varumärke och utveckling. Stockholm har på senare år inte haft något sådant samlat stort stads-evenemang. Stockholms Kulturfestival har mycket goda förutsättningar att på sikt, både bli en stor samlande kulturell tillgång för all stockholmare och på samma gång en positivt laddad resurs för vår besöks- och handelsnäring.

Dessa båda områden, kulturen och näringslivet, har i det 50-tal kontakter och möten som hunnits med under de senaste fyra månaderna, samfällt varit mycket entusiastiska för att Stockholms Stad tar detta initiativ till ett stort högkvalitativt kulturevenemang. T ex har handelsnäringen i innerstan länge efterlyst en satsning från stadens sida, liknande det som nu sker. Vi ser olika privata näringar som självklara och nära samarbetspartners och sponsorer i framtiden.

På samma sätt har reaktionerna från kulturlivets institutioner och dess fria, privata aktörer också varit mycket positiva. För 2005 var framförhållningen alldeles för kort, men för 2006 har redan ett stort antal idéer om samarbeten kommit upp. Detta gäller såväl för de statliga som de kommunala verksamheterna liksom med andra sommarevenemang, t ex Stockholm Jazz Festival. Dagligen får vi in nya förslag och idéer inför kommande festivaler.

Internt inom kulturförvaltningen pågår också samtal om evenemangs-koordination och synergier mellan festivalen och t ex nationaldagsfirandet och Kulturhusnatten.

Intresset är alltså mycket stort och initiativet efterlängtat, en sak som alla också är överens om är vikten av låta detta evenemang utvecklas under en längre tidsperiod för att skapa en ny tradition. Långsiktighet i planering är alltså ett nyckelord för att projektet ska bli kvalitativt högtstående och kunna konkurrera med de tusentals olika kulturfestivaler som arrangeras av olika städer ute i Europa och världen idag.

Budget 2006

Kulturförvaltningen föreslår att genomförandet av Stockholms Kulturfestival erhåller en budget på 13 Mkr för genomförandet av ett evenemang i augusti 2006. Summan skulle i en första grov kalkyl fördela sig på följande huvudrubriker:

Artist- och Produktionskostnader	7,6 Mkr (musik, teater, dans, bildkonst mm)
Teknik	2,0 Mkr
Projektstab	1,9 Mkr
Pr, Marknad	1,2 Mkr *

* Den låga kostnaden möjliggörs genom ett 3-årigt barteravtal för mediasamarbete med Stockholmspaketet till ett uppskattat bruttovärde av 2,0 Mkr för 2006.

Administrativa utgifter	0,3 Mkr
Summa:	13 Mkr

Därutöver räknar kulturförvaltningen med att i viss utsträckning kunna använda befintliga resurser inom förvaltningen.

Övriga intäkter:

Med god framförhållning och långsiktighet har vi förhoppningen att via sponsor-intäkter och samarbeten generera ytterligare c:a 2 Mkr för 2006.

Förmodade biljettintäkter från entrébelagda föreställningar: 0,5 Mkr.

REMISSER

Förslag avseende Stockholms Kulturfestival har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 3 november 2005 angående förslag avseende Stockholms Kulturfestival har i huvudsak följande lydelse.

Kontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret anser att kulturförvaltningen uppfyllt uppdraget att till kommunstyrelsen lämna ett förslag till hur en kulturfestival 2006 kan organiseras.

Kulturnämnden tar i sitt förslag upp att ”ett intensifierat samarbete med de olika stadsdelsnämnderna och festivalen är mycket viktigt.” Stadsledningskontoret anser att det är av största vikt att de stadsdelsnämnder som blir berörda involveras i ett tidigt skede samt att det inte innebär några ökade kostnader för stadsdelsnämnderna.

Stadsledningskontoret anser att det är bra att kulturförvaltningen sammankopplar Ung 08 med kulturfestivalen för att skapa praktiskt/ekonomiska synergier samtidigt som de två delarna får ha sin distinkt egna profil.

2006 års kulturfestival är enligt förslaget kostnadsberäknat till 13 mnkr. Projektet har en förhoppning att via sponsorintäkter och samarbete generare ytterligare cirka 2 mnkr för 2006. Biljettintäkter från entrébelagda föreställningar uppskattas till 0,5 mnkr. I kommunfullmäktiges budget 2006 avsätts 18 mnkr för ökade kostnader för kulturfestival, Östersjö samt nationaldagsfirandet. Stadsledningskontoret anser att en förutsättning för dessa projekts genomförande är att de inte överstiger avsatta budgetmedel.

RESERVATIONER M M

Kulturnämnden

Reservation anfördes av Elisabeth Fleetwood (m), Åsa Ekelund (m), Inga-Märta Fröman (kd) och Per Höjeberg (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Kulturförvaltningen har fått i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med ett förslag till hur en kulturfestival 2006 kan organiseras. I detta ärende uppfyller kulturförvaltningen uppdraget. Vi invänder inte mot det förslag till upplägg som finns i ärendet.

Den kulturfestival som hölls i början av september blev ett lyckat arrangemang. Till nästa år planeras nu en större festival. Att arrangera festivaler är långt ifrån gratis. 13 miljoner kronor är en betydande del av den knappa budget som årligen tilldelas kulturektorn. Det är därför viktigt att, innan beslut fattas om nästa års festival, överväga vad det skulle innebära för kulturnämndens kärnverksamheter. Kärnverksamheterna är viktigast för nämnden och bör därför prioriteras högst.

Ännu en festival i Stockholm bör endast genomföras om nya resurser, motiverade av såväl ekonomiska som kulturella skäl, skjuts till. Vi motsätter oss bestämt att några medel till sådana aktiviteter tas från kulturnämndens ordinariebudget. Vår prioritering av kulturnämndens kärnverksamheter ligger fast.